אמר רב נחמן עדים שאמרו אמנה¹ היו דברינו אין נאמנים – אמר רב נחמן עדים שאמרו אמנה¹ היו דברינו אין נאמנים stated: Witnesses that claimed, our testimony was concerning a trust document, they are not believed.

OVERVIEW

תוספות first sets the parameters of s'ב"ר ruling:

- 3 על כרחך באין כתב ידם יוצא ממקום אחר איירי

You are compelled to say that we are discussing a case where their handwriting is not released from elsewhere; we cannot authenticate this שטר based on other signatures. These עדים themselves must authenticate their own signatures.

- ⁵דאי כתב ידם יוצא ממקום אחר פשיטא דהכי פריך לעיל

For if their מקיים is available from elsewhere; if we can be שטר this שטר without their explicit testimony, then it is obvious that the עדים are not believed to claim אמנה היו דברינו find it necessary to teach us this ruling!

תוספות offers an additional proof that we are discussing a case where אין כת"י יוצא ממקו"א:

- ועוד דמר בר רב אשי קאמר 6 דאין נאמנים משום דלא ניתן לכתב

1

 $^{^1}$ אמנה means trust. The אדים (who are מקיים their own התימה) claim that the לוה trusted the מלוה and gave him the שטר for a (possible) future loan, which the שיטר never saw take place.

 $^{^2}$ מודעא means a notification of coercion. The עדים claim that the borrower or seller informed the עדים that they were being coerced into agreeing to this transaction. See 'Thinking it over # 3.

³ ו is teaching that even though these עדים have a פה שאסר (for they could claim it is not our handwriting), nevertheless they are not believed.

⁴ They have no שטר אמנה. They are contradicting a שטר מקויים which is presumed not to be a שטר אמנה (in addition to being הוזרים ומגידים).

 $^{^5}$ אטר, where שטר אמנה said that the claim of שטר אמנה is not acceptable. The גמרא there asked, if the עדים stated this, then if $^{"}$ יוצא ממק"א it is obvious they are not believed; there is no need to teach this ruling.

 $^{^6}$ שטר מר בר ב אשי disagrees with שטר מודעא (since it is עניתן ליכתב) and agrees with ר"נ concerning a שטר אמנה אמנה אין נאמנים.

And furthermore; מר בר רב אשי maintains that the עדים are not believed to claim אמנה היו דברינו, because a שטר אמנה is not permitted to be written; it is an עולה.

תוספות continues with his proof.

- האין נאמנים - ⁷ ואי בכתב ידם יוצא ממקום אחר אפילו ניתן לכתב פשיטא דאין נאמנים אחר אחל if we are discussing a case where מר בר רב how can מר בר רב how can אשי claim that the reason אין נאמנים is because לא ניתן לכתב ; it is not so, for even if it is permitted to write a שטר אמנה it is obvious that the עדים are not believed to claim אמנה היו דברינו.

תוספות asks; now that it is established that ר"ג is discussing a case where אין כת"י יוצא there is a difficulty:

וקשה דאמאי לא מהימני במגו -

And there is a difficulty! Why are these עדים not believed, since they have a מגנו They had the option of claiming that it is not our handwriting; in which case the מלוה could not collect with it. Therefore we should also believe them now that אמנה היו or שטר and the מודעא היו דברינו or דברינו and the מודעא היו דברינו.

תוספות anticipates a rebuttal to his question and rejects it. It is possible that תוספות anticipates a rebuttal to his question and rejects it. It is possible that הוספות is of the opinion (like מגו [and מגו [ר"ה]) that we cannot invalidate a שטר through a מו הייף. No claim can invalidate it, regardless whether there is a מודעא\אמנה admit that it is not a שטר מווייף admit that it is not a מודעא\אמנה admit that it is not a תוספות הייף says that this is not true -

דהא רב נחמן גופיה אית ליה לעיל¹⁰ מגו לפסול את השטר For מגו is effective to void a מגו is effective to void a מגו is effective to void a ר"נ דקאמר כי אתו לקמן לדינא אמרינן להו זילו קיימו שטרייכו וחותו לדינא For זילו קיימו שטרייכו וחותו לדינא ר"נ stated that when they come before us for a ruling we say to them (the claimants with the שטר), first go to authenticate the signatures on your

_

 $^{^7}$ See footnote # 4. There is an advantage in this second proof (that the reason of מר בר רב אש' would be wrong) over the first proof (that it would be a פשיטא). A פשיטא is not as troublesome as a wrong reason. On the other hand there is a disadvantage in the second proof, because it is possible that מר בר רב אש' וה is discussing a different case than "ר"ג. It is not clear that מר בר ר"א is addressing his comments directly to מהר"ם שי"ף who states that מהר"ם שי"ף who states that מר בר ר"א are בר ר"א. It is obvious that this is only in a situation of אין כת"י יוצא ממק"א.

 $^{^{8}}$ See תוספות הרא"ש.

 $^{^{9}}$ יט.א וד"ה See there תוספות ד"ה טעמא וד"ה.

יט,א ¹⁰.

שטרות to prevent the מזוייף מגו (מגו and afterward go down to the court case. The reason איים the מקיים the שטר is -

דמהימן לומר פרוע במגו דמזוייף -

Because the לוה **is believed to claim** the loan was **paid** when he has a מגו of claiming פרוע, which implies that it is a proper שטר, nevertheless since he has a מגו he is believed to claim פרוע and prevent the מלוה from collecting with this שטר (without first being מלוה the שטר) –

וכל שכן עדים דאלימי לאורועי שטרא כדאמר במי שמת 11 (בבא בתרא קנד,א) - And how much more so should this be true by two עדים who are more powerful than an individual לוה, as the גמרא states in פרק מי שמת פרק; they certainly should be able to discredit the עדים. These עדים have a מזוייף have a מזוייף, nevertheless they should be believed that שטר מזוייף with the מגו that they could have claimed that it a שטר מזוייף.

In summation the question is: 12 Why when a פרעתי he is believed (even though the פרעתי is in possession of the שטר), because he has a מגו; and why are the עדים, who claim מגו , not believed, even though they also have a מגו.

מוספות answers:

ר"י בינו יצחק דהיינו טעמא דמודעא הואיל ומודים שהשטר נכתב ונמסר כהלכתו - And the דיי answered that this is the reason why the עדים are not believed to claim מודעא היו דברינו; since the עדים admit that the שטר was written and delivered (to [the מלוה or] the buyer) properly -

שוב לא אתי על פה ומרע לשטרא אפילו במגו

An oral declaration cannot subsequently come and discredit the ששר even if this declaration is substantiated through a מגו.

תוספות anticipates a difficulty with this concept of לא אתי ע"פ ומרע לשטרא, and justifies it:

ולא דמי לאנוסים וקטנים דמתניתין -

And this case of מודעא היו דברינו is not comparable to the cases of our משנה

-

¹¹ The אמרא there states that it is possible that a לוה is not believed to claim עדים however עדים however אלימי שפי פרוע במגו דמזוייף are believed to discredit the שטר (by claiming אלימי שפי) with a מגו המוייף מגו See previous עדים אווייף מגו שלים עדים who maintains that עדים are believed with a עדים and the מגו הטע and the מגו העד מגו

אנוסים שי"ף שהר"ם שאות which states that אנוסים question is from the משנה which states that אנוסים מדע are אנוסים why are מהר"ם מודעא מחץ מודעא מחץ מודעא ואמנה merely to forewarn that אנוסים ואין: why are פרוע במגו במגו מחץ מדורים מאון is of the opinion that מודה בשטר שכתבו צריך לקיימו is effective.

¹³ See footnote # 17.

 $^{^{14}}$ The תוס' תוס' adds that it is similar to חוזרים ומגידים.

which states that the עדים are believed if they claimed אנוסים היינו or קטנים אין כת"י יוצא ממק"א, if אין כת"י יוצא ממק"א. Seemingly there too we should apply this rule of לא אתי ע"פ ומרע לשטרא.

חוספות now explains the difference between these cases:

שאין מודים שהיה שטר כשר כלל אלא סותרין אותו הלכך מהימני במגו For there, in the משנה, the עדים do not admit that there ever was a שטר כשר at all, but rather the עדים contradict the שטר. A שטר which is signed by סר קטנים or עדים is no שטר at all! **Therefore** the עדים **are believed** that they were אנוסים וקטנים \mathbf{with} a מגיים that they did not have to be שטר שטר –

- דלא שייך כאן לומר דלא אתי על פה ומרע לשטרא שהרי אינם מודים שהיה שטר For it is not applicable to say here in this case that 'an oral declaration cannot come and discredit a עדים do not admit that there was a עדים The difference between קטנים (where the עדים are believed) and מודעא (where the עדים are not believed), is that by עדים testify that the שטר was executed properly; however they claim that there was an issue which disqualifies the transaction described in the שטר. In such a case the rule is that לא אתי ע"פ ומרע לשטרא, even if there is a מגו to substantiate the claim. 15 In the cases of קטנים ואנוסים, however, the עדים are stating that there never was a (proper) שטר since they were קטנים, 16 therefore there is no עדים are believed since, for there is no שטר. The עדים are believed since they have a מגו.

תוספות goes on to explain why by אמנה היו דברינו they are also not believed:

ואמנה נמי נראה דהיינו טעמא דלא מהימני לרב נחמן דלא מרעי לשטרא -And concerning the claim of אמנה it also appears that this is the reason that the עדים are not believed, according to דים for the עדים are not empowered to discredit the שטר –

הואיל ומודים שהשטר נכתב כדיו מדעת הלוה - 17

¹⁷ Previously (footnote # 13) when תוספות was discussing a מודעא, the expression was

'Thinking it over' #1.

 $^{^{15}}$ Once the עדים testify that זה הוא כת"י, there is a שטר כשר שטר כשר is presumed not to be a מודעא\אמנה (otherwise there can never be a שטר שנים cannot void a written שטר כשר through their oral testimony. [In addition, other commentaries (see footnote # 14) maintain that they are מגודים ומגידים ומגידים ומגידים.] The explanation of אאתי ע"פ ומרע לשטרא, may be dependent on the meaning of נאמנים (whether the שטר, or there is no הרי הבי הרי footnote # 1. See משכנות הרועים אות רפ"ב ואילך. A simple explanation may be that once there is a valid written שטר the הכמים enacted this rule to protect the integrity of the ישטר; that it cannot be voided by a (contradictory) oral declaration. See 'Thinking it over' # 2.

 $^{^{16}}$ A שטר, which קטנים ואנוסים sign, is a עדים without עדים; which is no שטר at all.

since the עדים admit that the שטר was properly written with the consent of the borrower. תוספות maintains that according to ר"ב, the claims of both מודעא היו and אמנה היו דברינו are not believed on account of אתי ע"פ ומרעי לשטרא.

תוספות anticipates that one can challenge this assumption that the reason for תוספות anticipates the reason for אודעא is different than מודעא. The reason why אמנה is not believed may be as אמנה מר בר רב אשי is twas never permitted to be written. A מר אמנה is an illegal document. It is אסור for עדים to sign on such a document. When the אמנה היו דברים say עדים there are declaring themselves רשעים. The rule is that אמנה היו לאין אדם משים עצמו רשע is not believed according to אמנה אמנה הו מר בר רב אשי his is not the reason for אמנה. אמנה מר בר רב אשי

דלא מפרש טעמא דאמנה משום דלא ניתן לכתב אלא מר בר רב אשי For the גמרא did not universally explain that the reason ממרא is not believed is on account that it is not allowed to be written; this reason does not apply to all the opinions but rather this explanation expresses the view of מר בר רב אשי only –

ר"ב נחמן טעם אמנה ומודעא שניהם שוה¹⁹ **However, according to ר"ב the reason** for disbelieving the עדים in the cases of אמנה ומרע לשטרא are the same in both; namely that אמנה ומודעא.

There still remains the original question of why an individual is believed to claim פרעתי מנוייף (even though אמנה מרע לשטרא), and עדים are not believed to claim אמנה מנודעא with the מקיים of not being תוספות. שטר addresses this issue:

רייף - And regarding that which רייג maintains that the לוה is believed to claim the loan was paid, with the מגו that he could have claimed that the was forged; seemingly it is case of אתי ע"פ ומרע לשטרא –

מוספות answers:

התם נמי²⁰ לא מרע לשטרא כלל הלכך מהימן במגו²¹-

There too (by פרוע במגו דמזוייף), the לוה is not discrediting the שטר at all!

 $^{^{18}}$ See תוספות ב"ד"ה מודעא ניתן המוספות prefers that רב אשי and disagree.

 $^{^{19}}$ It is apparent from the syntax of the גמרא that according to ד"נ there is no difference between אמנה and אמנה.

²⁰ The term שטר (since there was no שטר they are not שטר (since there was no שטר to begin with), so too by מרע לשטר there is no מרע לשטר remains a valid [paid up].

 $^{^{21}}$ A שטר is issued with the intent that it will eventually be paid up. The claim of שטר is not against the שטר se; but rather it is against the claim of שטרך. The מזוייף מגו is sufficient to support the claim of שטרך בידי מאי בעי.

Therefore the מזוייף is believed to claim פרוע when he has the מזוייף of מגוייף. The agrees that it is a proper שטר. He simply claims that he paid up (and did not retrieve the שטר in lieu of his payment).

In summation: When a claim is מרע לשטרא, it discredits a שטר, the rule is that מרע לשטרא. Therefore in the cases of אמנה ומודעא, where there is a valid שטר (even) according to the עדים, and the עדים are being שטר this, they are not believed even with a מגו In cases where there is no שטר or where there is no discrediting of a מגו is effective to be believed. Therefore in the cases of אנוסים וקטנים where there is no שטר, the שטר are believed with a מגו In the case of שטר, however) there is no מגו מגו are believed with a שטר, however) there is no מגו shelieved with a מגו is denying the validity of the שטר, therefore the מגו is believed with a מגו shelieved with a אונוסים ואינו אונו אונו shelieved with a מגו shelieved with a אונוסים אונו shelieved with a מגו shelieved with a אונוסים אונו shelieved with a מגו shelieved with a אונוסים אונו shelieved with a אונוסים אונוסים אונוסים אונו shelieved with a אונוסים אונוסים

ואתי שפיר רב נחמן כרבנן דרבי מאיר - 22

And רבנן can properly follow the opinion of the רבנן who argue with מיים and maintain that by אנוסים וקטנים (as well as פרוע במגו דמזוייף) they are believed (with a מגו), since they are not מרע לשטרא; however by אמנה ומודעא (where they are מגו), they are not believed.

יההיא ברייתא דמי שמת (גם זה שם:) דשטר אמנה הוא זה דאינו נאמן 23 - מוכר אחל ברייתא שמת פרק מי שמת הוא פרק מי שמת which states that if the מוכר בוווחפל that this is a שטר אמנה where the ruling is that he is not believed – דבעי לוקמי כרבי מאיר רב נחמן מוקי לה כדברי הכל:

which the גמרא there wanted to establish that it follows the opinion of ד"ב; maintains that the ruling of the ברייתא is according to all opinions, including the בנון (for לא אתי ע"פ ומרע לשטרא). 24

SUMMARY

According to ר"ג:

עדים who claim מודעא\אמנה היו דברינו are not believed since לא אתי ע"פ ומרע

עדים who claim אנוסים וקטנים מדe believed (if אין כת"י יוצא ממק"א), since there is no valid שטר for they claim אנוסים וקטנים היינו.

A לוה who claims פרוע is believed במגו דמזוייף for he is not מרע לשטרא, since

²² See 'Thinking it over' # 5.

 $^{^{23}}$ The case there (קנד,ב) is where the מוכר claims it was a שטר מודעה. Nevertheless the proof from עדים to the case of מוכר is certainly valid. If the עדים cannot be מרכר, מרע לשטרא, certainly the בעל דבר בעל דבר.

²⁴ It would seem that if the reason that עדים are not believed to claim אמנה is because אלא ניתן לכתב לנהל, then the himself should be believed to claim אמנה במגו דמזוייף, the din himself did not do any עולה. However if the reason that עדים are not believed to claim אמנה is because אמנה לא אתי ע"פ ומרע לשטרא, then the same rule would apply to the מוֹם א well. This may be one of the reasons תוספות insists that according to אמנה is because אמנה is because אמנה ומרע לשטרא. See 'Thinking it over' # 4.

he admits that it is a valid שטר.

THINKING IT OVER

- 1. תוספות claims that by עדים are not believed, since אחי ע"פ ומרע לא אתי ע"פ ומרע are not believed, since עדים לא אתי ע"פ ומרע at all. A שטר מודעא be written with the consent of the מתחייב (the one who is being obligated by the מוכר). In the case of מוכר there is no consent on behalf of the עדים (the מוכר for the מוכר believed! 26
- 2. What would be the ruling if other עדים testified that it was a שטר (either when מדעא\אמנה)? 27
- 3. What can עדים do to protect the מוכר if he claims he is being coerced into this sale? 28
- 4. Why is תוספות adamant that the reason of אמנה is on account of לא אתי ע"פ and not because of לא ניתן ליכתב? 29
- 5. תוספות writes that since ר"נ distinguishes between אנוסים אמנה מחל אנוסים אנוסים, we can say that ר"נ agrees with the רבנן דר"מ. Seemingly we must say that בעל השטר agrees with the ר"נ regardless, since בעל השטר ruled that the בעל השטר שכתבו צריך לקיימו (for די"ת שכתבו צריך לקיימו 30 !

 26 See סוכ"ד אות ע"ב.

²⁹ See footnote # 24.

²⁵ See footnote # 17.

²⁷ See footnote # 15.

²⁸ See ב"ב דף מט,א.

³⁰ See מהר"ם שי"ף and פנ"י.